

پسماند یا زباله چیست؟

پسماند یا زباله چیست؟

پسماند یا زباله به مواد جامد، مایع و گاز (غیر از فاضلاب) گفته می شود که بطور مستقیم یا غیرمستقیم حاصل فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده زاید تلقی می گردد.

زباله ها به پنج گروه تقسیم می شوند:

۱. **پسماندهای عادی:** به پسماندهایی گفته می شود که به صورت معمول از فعالیت های روزمره انسان ها در شهرها، روستاها و خارج از آنها تولید می شود. از قبیل زباله های خانگی و نخاله های ساختمانی.
۲. **پسماندهای پزشکی:** به کلیه پسماندهای عفونی و زیان آور ناشی از بیمارستانها، مراکز بهداشتی، درمانی، آزمایشگاههای تخصصی طبی و سایر مراکز مشابه گفته می شود.
۳. **پسماندهای ویژه:** به کلیه پسماندهایی گفته می شود که به دلیل بالا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمی بودن، بیماری زایی، قابلیت انفجار یا اشتعال، خوردگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز داشته باشد.
۴. **پسماندهای کشاورزی:** به پسماندهای ناشی از فعالیت های تولیدی در بخش کشاورزی گفته می شود از قبیل فضولات، لاشه حیوانات، محصولات کشاورزی فاسد یا غیر قابل مصرف.

۵. **پسماندهای صنعتی:** به کلیه پسماندهای ناشی از فعالیت های صنعتی و معدنی، پسماندهای پالایشگاهی، صنایع گاز، نفت و پتروشیمی و نیروگاهی و امثال آن گفته می شود از قبیل براده ها، سرریزها و لجن های صنعتی.

◆ زباله های شهری یا خانگی

زباله های شهری یا خانگی از دسته زباله های عادی بحساب می آیند و بیشترین سهم زباله را به خود اختصاص می دهد که بالغ بر ۷۰ درصد آن پسماندهای غذایی و مواد فساد پذیر است که می توان از آنها کمپوست مورد نیاز را تهیه کرد. از ۳۰ درصد باقیمانده در حدود ۲۰ درصد قابل بازیافت و ۱۰ درصد زباله های تولید شده خانگی دور ریختنی و غیرقابل استفاده است. کشورهای آلمان، انگلیس، هلند و به ویژه ژاپن نیمی از زباله های خود را بازیافت می کنند.

پسماندهای عادی یا خانگی به دو دسته تر و خشک تقسیم بندی می شوند:

۱- **پسماندهای خشک:** پسماندهای خشک شامل خشک شامل خشک شامل انواع دور ریزهای غیر آلی مثل پلاستیک، شیشه، فلز، کاغذ و مقوا، منسوجات و ضایعات ساختمانی است که معمولا تجزیه آنها در طبیعت به زمان زیادتری نیاز دارد.

۲- **پسماندهای تر:** پسماند تر که به آن پسماند آلی، ارگانیک یا فساد پذیر نیز میگویند شامل پسماند های مواد غذایی مثل پس مانده های غذا، پوست میوه و سبزیجات، روغن های خوراکی سوخته و فاسد شده، تفاله چای و همچنین پسماندهای باغبانی و فضای سبز می باشد که معمولا در زمان کوتاهی در طبیعت تجزیه شده و به چرخه زیست محیطی بر می گردند.

زباله ها را چگونه تفکیک کنیم؟

تفکیک از مبدأ، کار سختی نیست.

تا صحبت از تفکیک زباله از مبدأ می شود، بسیاری از شهروندان گمان می کنند این کار یک فرآیند سخت و پیچیده است که نیاز به

مهارت ویژه دارد، اما جداسازی زباله در منزل، فرآیند بسیار ساده‌ای است که با چند بار انجام دادن آن، به یک عادت مفید و روزمره تبدیل خواهد شد.

همیشه گفته‌اند پیشگیری بهتر از درمان است و شاید همین موضوع درباره بازیافت زباله‌ها نیز صادق باشد. یعنی بهتر است در وهله اول تا جایی که می‌توانیم زباله کمتری تولید کنیم تا در مرحله بعدی، انرژی کمتری برای تفکیک و بازیافت زباله مصرف کنیم.

راه های کاهش زباله های خانگی

صرفه‌جویی و مصرف صحیح و به اندازه هم از هزینه‌های اضافی می‌کاهد، هم مصرف آب و انرژی را پایین می‌آورد و از تولید بیش از اندازه زباله جلوگیری می‌کند. بنابراین جداسازی زباله را نباید فراموش کرد.

اما چگونه؟ با مراجعه به مکان‌های بازیافت زباله که امروزه در بسیاری از میداین تره‌بار و حتی در بیشتر پارک‌ها موجود است. می‌توانید کیسه‌های مخصوص زباله‌را تهیه کنید و آنها را به تفکیک درون این کیسه‌ها قرار دهید.

۱. روزنامه‌ها و کاغذهای باطله را که قابل بازیافت هستند، جداگانه در کیسه بیندازید.

۲. ظروف و قوطی‌های فلزی آلومینیوم و شیشه‌های خردشده یا بطری‌های شیشه‌ای را جدا از سایر زباله‌ها بگذارید.

۳. ظروف غذا را ابتدا کاملا تخلیه کنید و سپس بشویید.

۴. برای حمل اجناسی که می‌خرید از کیسه‌های پارچه‌ای استفاده کنید و از قرار دادن لوازم خریداری شده درون کیسه‌های پلاستیکی جداگانه پرهیزید.

۵. در صورت امکان، شیرینی و آجیل را در پاکت‌های کاغذی بخرید.

۶. اگر در حیاط خانه‌تان باغچه دارید، می‌توانید مقداری از زباله‌ها و پس‌مانده‌های آشپزخانه مثل پوست تخم مرغ، استخوان، ضایعات سبزی و میوه و ضایعات گوشتی و یگر مواد قابل تجزیه را در گوشه باغچه یا در گلدان بزرگ خانه دفن کنید.

۷. زباله‌ها را همان‌طور که هستند، دور بیندازید. سعی نکنید چیزی را که قرار است دور بریزید، داخل یک بسته یا درون کاغذ قرار دهید. کافی است آن را در کیسه مخصوص زباله بیندازید، چرا که این در بازیافت زباله موثرتر است.

۸. سعی کنید حتی‌المقدور در خانه از ظروف یک‌بار مصرف پلاستیکی و کاغذی کمتر استفاده کنید.

۹. بیشتر غذاهای خانگی بخورید. یکی از مهم‌ترین راه‌های تولید زباله مصرف مداوم غذاهای آماده بیرون است که درون ظروف یکبار مصرف و انواع کاغذها و با بسته‌های مختلف عرضه می‌شوند.

۱۰. تعمیرات را فراموش نکنید. با بروز کوچک‌ترین آسیب، لوازم و اشیای خود را دور نیندازید، بلکه آنها را تعمیر کنید.

۱۱. دستمال‌های کاغذی را تنها برای استفاده شخصی مصرف کنید و برای تمیز کردن خانه و میزهای آشپزخانه از دستمال‌های اسفنجی و پارچه‌ای که بتوان آنها را مجددا شست و استفاده کرد، بهره ببرید.

۱۲. به جای قرار دادن غذا یا ساندویچ خود درون ظروف پلاستیکی یک‌بار مصرف و دور انداختن آنها سعی کنید غذای خود را درون ظرفی بریزید که دوباره قابل استفاده

باشد. بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ سال طول میکشد تا ظروف پلاستیکی تجزیه شوند

۱۳. از باتری‌های قابل شارژ استفاده کنید. اگر مجبورید، از باتری‌های زیادی استفاده کنید، سعی کنید یک دستگاه شارژ مجدد تهیه کنید و به جای دور انداختن آنها مجددا آنها را شارژ کنید.

۱۴. از فیلتر آب استفاده کنید. شما می‌توانید برای اطمینان از سلامت آب یخچال و شیر آب از یک فیلتر آب استفاده کنید تا مجبور نباشید مدام بطری‌های پلاستیکی آب بخرید و پس از استفاده آنها را دور بریزید.

۱۵. یکی از زباله‌های خشکی که متأسفانه بسیاری از مردم، آن را در طبیعت رها می‌کنند، باتری است که حاوی جیوه (فلزی سنگین و به شدت مسموم‌کننده و خطرناک) است که وقتی در طبیعت رها شود، به راحتی جذب سبزی‌های غده‌دار مانند تربچه، هویج، پیاز، سیب‌زمینی، چغندر و... می‌شود و با خوردن این گیاهان، وارد بدن ما می‌شود و مشکل ایجاد می‌کند.